

DOI: 10.25140/2411-5215-2022-4(32)-279-290

УДК 330.322.5:336.73]:338.1(477)

JEL Classification: G00, G20, G31

Валерій Ільчук

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)
E-mail: ivp5@ukr.net. ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4844-1326>
ResearcherID: [F-4864-2016](https://orcid.org/0000-0003-4844-1326)

Тетяна Шпомер

кандидат економічних наук, старший викладач
кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)
E-mail: tanya_shpomer@ukr.net. ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-6680-5889>
ResearcherID: [L-9323-2015](https://orcid.org/0000-0001-6680-5889)

Андрій Шпомер

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)
E-mail: 6248747@gmail.com

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Визначено особливості інвестиційного потенціалу небанківських фінансових установ (НФУ), розглянуто його структуру та фактори макро- і мікросередовища, які впливають на його формування і нарощування. Зазначено, що за умов ефективного функціонування і розвитку НФУ можуть сформувати достатній інвестиційний потенціал, щоб посісти належне місце серед постачальників інвестиційного капіталу в реальний сектор національної економіки. Визначена роль держави в розвитку НФУ, у створенні сприятливих умов функціонування для всіх суб'єктів фінансового ринку з метою активізації процесів залучення та накопичення фінансових ресурсів для задоволення попиту на інвестиції з боку суб'єктів господарювання. Розглянуто та проаналізовано складові ресурсного забезпечення інвестиційного потенціалу НФУ та визначено ефективні шляхи їх наповнення. Розглянуто чинники, які впливають на темпи формування і нарощування інвестиційного потенціалу НФУ, показано, що необхідно посилити управлінські функції системи менеджменту за напрямками, які визначають результативність функціонування зазначених установ. Запропонована функціональна схема управління процесами формування і нарощування інвестиційного потенціалу НФУ, яка визначає напрямки управлінського впливу для підвищення ефективності зазначених процесів.

Ключові слова: інвестиційний потенціал; небанківські фінансові установи; фінансовий ринок; інвестиції; фактори впливу.

Рис.: 4. Бібл.: 13.

Постановка проблеми. Дефіцит інвестиційних ресурсів гальмує розвиток вітчизняного виробництва, стримує процеси інноваційного оновлення основних засобів підприємств, що знижує їхню конкурентоспроможність як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Одним зі шляхів вирішення проблеми пошуку джерел інвестиційних ресурсів для розвитку національної

економіки є залучення поряд з інвестиційними ресурсами традиційних постачальників інвестиційних ресурсів інвестиційного капіталу небанківських фінансових установ (НФУ), які до теперішнього часу не є активними гравцями на ринку фінансових послуг, але за умов їх ефективного функціонування та розвитку можуть стати потужним джерелом інвестиційного капіталу.

Дослідження можливості залучення інвестиційного потенціалу НФУ є нині актуальним завданням, тому що в умовах дефіциту інвестиційних ресурсів залучення будь-якого додаткового джерела фінансових ресурсів збільшує можливість прискорити темпи економічного розвитку національної економіки.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Проблеми формування і нарощування інвестиційного потенціалу суб'єктів ринку та його ефективного використання стали предметом досліджень багатьох закордонних та вітчизняних учених, таких як А. В. Цурелін, Л. Дж. Гітман, Ф. С. Тумусов, Є. В. Лапін, Ю. В. Лимич, М. С. Кукош, В. О. Бударна, П. В. Жук, З. О. Сірик, Г. Г. Гайдай, В. В. Бочаров, І. А. Бланк, Г. Л. Вознюк, А. С. Гальчинській, У. П. Нечитайло, С. В. Захарін, Т. Ю. Зудова, В. Г. Федоренко та ін.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Беручи до уваги наявність значної кількості наукових праць зазначених учених і віддаючи належне їхнім вагомим науковим здобуткам на сьогодні ще не розв'язаними залишаються проблеми формування і нарощування інвестиційного потенціалу саме НФУ, не досліджені їхнє місце та роль у системі інвестиційного забезпечення сталого розвитку національної економіки.

Мета статті – розробка шляхів та засобів ефективного формування і нарощування інвестиційного потенціалу НФУ для підвищення їхніх можливостей як постачальників інвестиційного капіталу в розвиток національної економіки.

Виклад основного матеріалу. Проблема формування та реалізації інвестиційного потенціалу небанківських фінансових установ (НФУ) ще не знайшла своє чільне місце в системі науково-практичних та методологічних досліджень учених-економістів і потребує активізації наукового пошуку в окресленій сфері з метою розкриття потенційних можливостей зазначених установ як інвесторів, здатних зайняти свою нішу у сфері інвестиційного забезпечення сталого розвитку національної економіки.

Питання стосується формування потужного інвестиційного потенціалу НФУ, який буде спроможний завдяки накопиченим ресурсам і створеним можливостям реалізувати реальні інвестиційні потоки на інвестиційному ринку України.

Розкриття інвестиційного потенціалу НФУ є досить актуальним в умовах дефіциту фінансових ресурсів, коли підприємства реального сектору економіки потерпають через відсутність фінансування як поточної, так і перспективної діяльності. Оцінюючи НФУ як потенційних інвесторів на інвестиційному ринку, умовою їхньої успішної інвестиційної діяльності є нарощування ними інвестиційного потенціалу, інвестиційні ресурси й можливості якого мають бути спрямовані на задоволення інвестиційних потреб виробничих підприємств.

Враховуючи, що існують проблеми пошуку та залучення інвестиційних ресурсів, актуалізуються процеси формування інвестиційного потенціалу саме НФУ, інвестиційні можливості та перспективи розвитку яких на сьогодні ще не розкриті.

Успішне вирішення проблеми формування і розвитку інвестиційного потенціалу НФУ можливе за умов державної підтримки інвесторів, досконалого та стабільного законодавства, зваженої інвестиційної політики. Формування інвестиційного потенціалу та інвестиційна активність НФУ на фінансовому ринку України залежить від зусиль держави в напрямку створення належних умов для їх функціонування і розвитку. Насамперед це стосується створення сприятливого інвестиційного клімату, де всі суб'єкти фінансового ринку мали б змогу реалізувати свої інвестиційні можливості, як постачальників фінансових ресурсів до НФУ, а для останніх – можливість ефективної реалізації інвестицій.

НФУ реалізують свої функції, а саме: залучення інвестиційного капіталу й акумуляції фінансових ресурсів на ринку капіталів; фінансового інвестування на ринку фінансових інвестицій (фондовому ринку). На зазначених ринках як складових фінансового ринку НФУ мають бути інвестиційно привабливими для своїх клієнтів, а також професіоналами в галузі фінансових інвестицій, виконуючи роль інституційних інвесторів, які здатні сформувати якісний інвестиційний портфель за параметрами прибутковості, надійності та ліквідності.

Можливості ефективно залучити інвестиційні кошти, можливості сформувати інвестиційні ресурси із зовнішніх та внутрішніх джерел, можливості вкладання коштів в об'єкти інвестування в сукупності і формують ті можливості, які разом із ресурсами (фінансовими, трудовими, матеріальними, інтелектуальними, інформаційними, маркетинговими та ін.) складають інвестиційний потенціал НФУ (рис. 1).

З огляду на те, що джерелами формування інвестиційного потенціалу є грошові заощадження населення, накопичення суб'єктів господарювання, місцеві бюджети територіальних громад, кошти держави та іноземних інвесторів, то завданням інвестиційної політики є застосування спеціальних заходів, організаційно-економічних та нормативно-правових заходів для сприяння накопиченню зазначених ресурсів, а також використання відповідних фінансових установ (банківських та небанківських), що забезпечують трансформацію накопичень в інвестиції для технологічного оновлення реального сектору економіки [2].

У структурі інвестиційного потенціалу підприємств реального сектору економіки виокремлюють потенціал виробничих (капітальних) інвестицій та потенціал фінансових інвестицій [10].

Щодо інвестиційного потенціалу НФУ, то йдеться переважно про потенціал фінансових інвестицій, що має місце на сьогодні, але це не значить, що напрям капітальних інвестицій, як форма інвестування, не може бути реалізована за допомогою НФУ.

На сьогодні інвестиційна діяльність НФУ виявляється у формі фінансового інвестування і пов'язує такі фази, як залучення фінансових ресурсів від постачальників інвестиційного капіталу, акумуляції і створення фондів інвестиційних ресурсів і самого процесу інвестування шляхом купівлі корпоративних або державних цінних паперів.

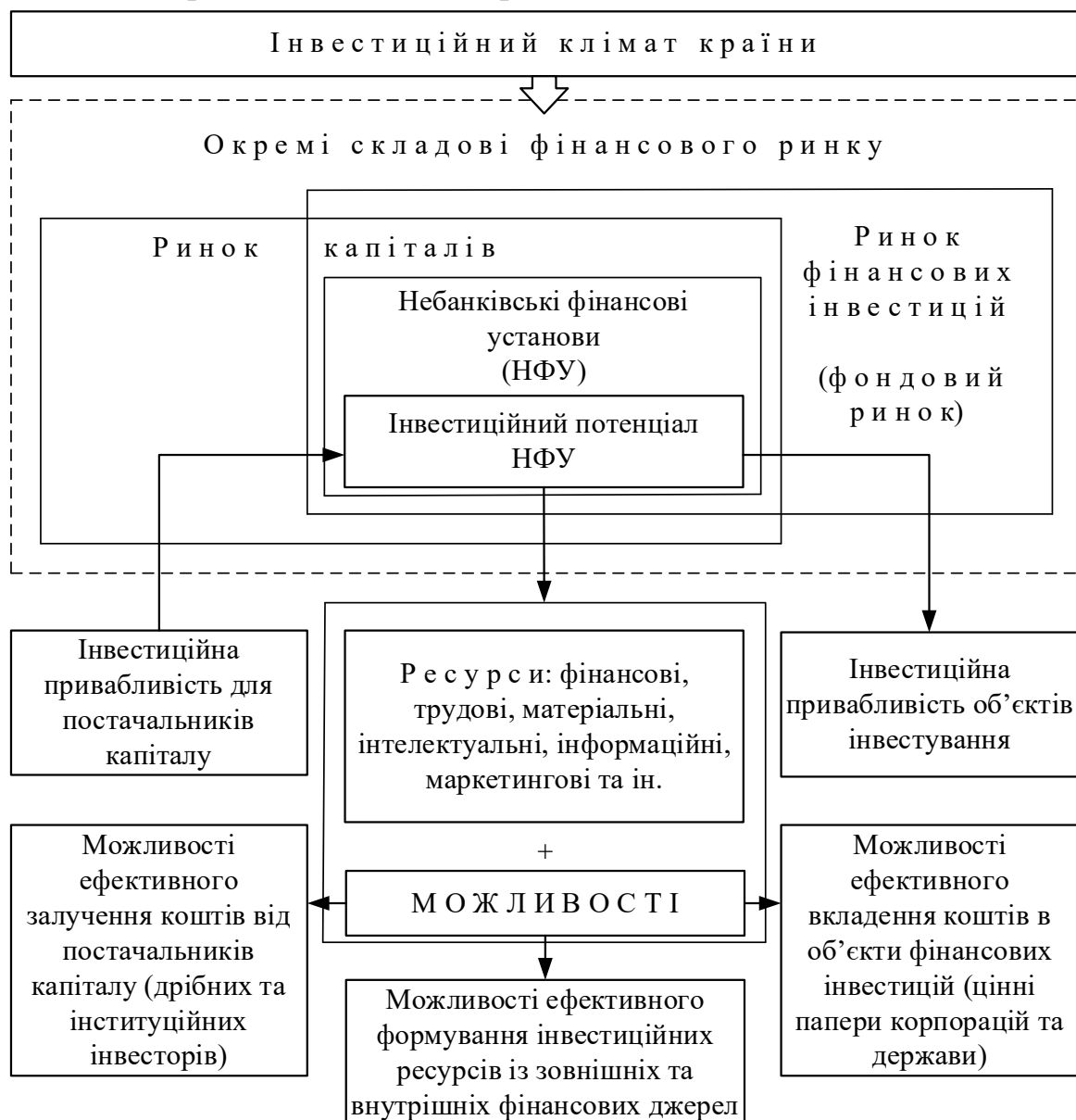

Рис. 1. Структурна схема інвестиційного потенціалу НФУ

Джерело: розроблено авторами.

Інвестиційний потенціал НФУ, як і інших суб'єктів ринку, виявляється в єдності трьох взаємопов'язаних властивостей: здатності продукувати й мобілізувати внутрішні ресурси та резерви; здатності акумулювати і залучати фінансово-кредитні та інвестиційні ресурси ззовні; здатності трансформувати ресурси й заощадження в інвестиції [2].

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ

Безперервність фінансового інвестування є умовою подальшого розвитку інвестиційних можливостей НФУ і інвестиційних ресурсів, що забезпечує формування і нарощування інвестиційного потенціалу зазначених установ.

Нарощування інвестиційного потенціалу НФУ здійснюється шляхом мобілізації як внутрішніх, так і зовнішніх фінансових ресурсів, а також у створенні сприятливих інвестиційних можливостей, тобто умов ефективного використання наявних інвестиційних ресурсів.

Фінансові ресурси інвестиційного потенціалу залежно від джерел формування можуть бути як внутрішнього, так і зовнішнього походження (рис. 2).

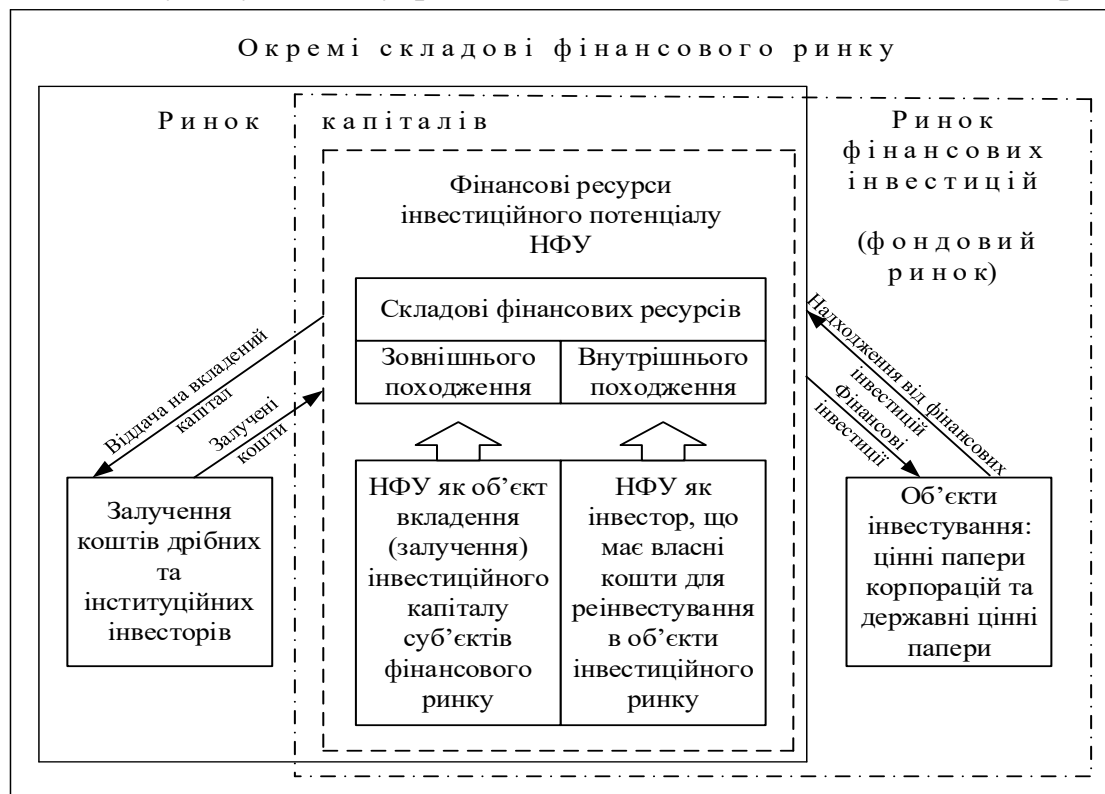

Рис. 2. Складові фінансових ресурсів інвестиційного потенціалу НФУ
Джерело: розроблено авторами.

Зовнішня складова ресурсного потенціалу формується на фінансовому ринку шляхом залучення коштів дрібних та інституційних інвесторів, які є клієнтами НФУ і виконують функцію постачальників фінансових ресурсів. Обсяги постачання фінансових ресурсів НФУ залежать від їхньої інвестиційної привабливості як об'єктів вкладення капіталу, ефективності роботи менеджменту зазначених установ, кон'юнктури на ринку фінансових послуг.

Внутрішня складова інвестиційного потенціалу формується в процесі інвестиційної діяльності НФУ за рахунок надходжень у процесі фінансового інвестування.

За умов ефективної роботи НФУ на фінансовому ринку нарощування інвестиційних ресурсів зовнішнього і внутрішнього походження відбувається безперервно шляхом залучення нових клієнтів – споживачів фінансових послуг і шляхом реінвестування прибутку від фінансових інвестицій.

Темпи формування та нарощування інвестиційного потенціалу НФУ залежать від багатьох чинників, в саме:

- ефективності схем та механізмів залучення коштів дрібних та інституційних інвесторів;
- ефективності фінансових інструментів та відповідності їх застосування за різних економічних умов;
- темпів накопичення власних інвестиційних ресурсів від операцій на фінансовому ринку;
- ефективності формування всіх видів ресурсів, які використовуються як інвестиційні (фінансових, кадрових, матеріальних, інтелектуальних, маркетингових та ін.);
- оптимального вибору напрямів вкладення інвестиційних ресурсів;
- досконалості та виваженості державної інвестиційної політики;
- сприятливого інвестиційного клімату країни;
- наявності та відпрацьованості схем страхування інвестиційних ризиків;
- стабільності та досконалості законодавства, що регулює інвестиційну діяльність.

Реалізація інвестиційного потенціалу НФУ як засобу поліпшення фінансового забезпечення розвитку економіки, визначається таким:

- розробкою ефективної стратегії фінансового інвестування;
- формуванням довгострокових цілей діяльності НФУ на фінансовому ринку;
- визначенням довгострокових пріоритетів інвестиційної діяльності на інвестиційному ринку.

Зважаючи на те, що інвестиційний потенціал характеризується певним відкладеним у часі ефектом, який має соціально-економічний або суспільний характер, а сам факт результативності його використання залежить від управлінських рішень, що приймаються в системі менеджменту НФУ, то складові зазначеного потенціалу, особливо інвестиційні ресурси, виступають як об'єкти, які потребують ефективного управління [6]. Менеджмент НФУ має відстежувати всі значущі фактори внутрішнього і зовнішнього походження, які тим чи іншим чином впливають на процеси формування і нарощування інвестиційного потенціалу.

Проблеми управління процесами формування і нарощування інвестиційного потенціалу визначаються таким:

- низька якість менеджменту НФУ;
- відсутність дієвих засобів впливу ефективних маркетингових програм залучення потенційних інвесторів до співпраці з НФУ;
- відсутність привабливих для суб'єктів фінансового ринку об'єктів інвестування – цінних паперів, інвестиційних проєктів;
- низька фінансово-інвестиційна активність самих НФУ;
- недосконала маркетингова діяльність і низька промоційна активність відповідних служб НФУ.

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ

Для підвищення ефективності формування і нарощування інвестиційного потенціалу НФУ, необхідно мати на увазі й використовувати регулюючу функцію держави на діяльність усіх суб'єктів фінансового ринку та здійснювати управлінський вплив менеджменту НФУ на фактори негативного впливу мікросередовища та розробляти певні заходи щодо усунення або мінімізації наслідків негативного впливу факторів макросередовища.

Загалом управлінські функції менеджменту НФУ мають бути спрямовані як мінімум за п'ятьма напрямками (рис. 3).

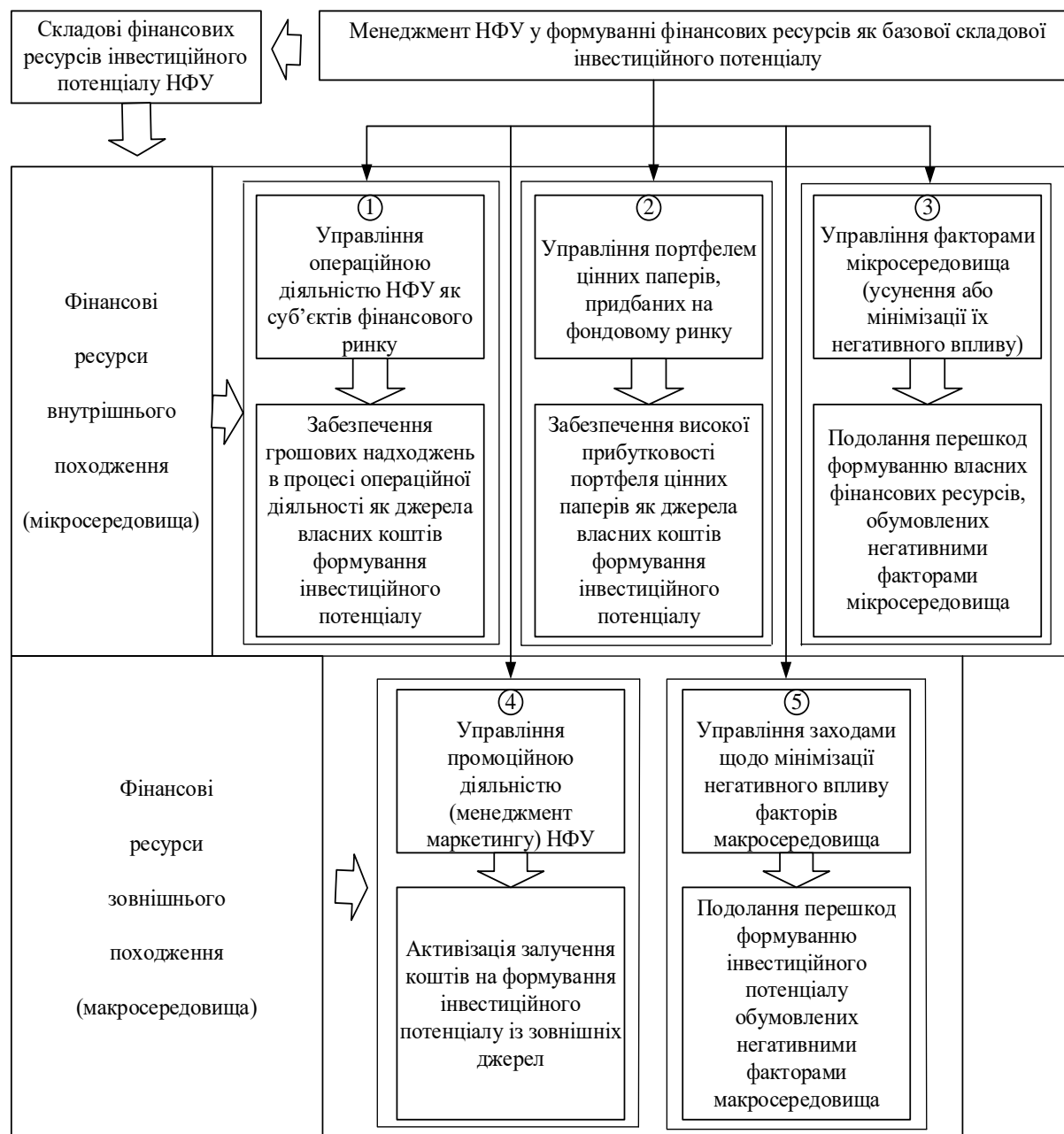

Рис. 3. Схема управління процесом формування фінансових ресурсів НФУ
Джерело: розроблено авторами.

Перший напрям стосується залучення потенційних інвесторів до співробітництва з НФУ, для чого слід активізувати промоційну діяльність щодо власної ролі та значущості на фінансовому ринку як успішних гравців і надійних партнерів, так і інвестиційних програм та можливостей, які отримують учасники інвестиційних проєктів. Інформація має бути подана так, щоб вона стала привабливою для потенційних постачальників інвестиційного капіталу і сприяла розгортанню їхньої діяльності як активних учасників фінансового ринку.

Другий напрям стосується управлінських дій безпосередньо на фактори негативного впливу мікросередовища з метою мінімізації або усунення їх негативних наслідків на процеси формування та нарощування інвестиційного потенціалу НФУ.

Третій напрям виявляється в розробці відповідних управлінських заходів щодо мінімізації наслідків негативного впливу факторів макросередовища на формування інвестиційного потенціалу, які не є об'єктом управління через їхній об'єктивний характер, але наслідки їхнього негативного впливу мають бути мінімізовані.

Четвертий напрям стосується управління операційною діяльністю самих НФУ на ринках фінансових послуг для забезпечення їхньої прибуткової діяльності, що дозволить використовувати прибуток на формування фінансових ресурсів інвестиційного потенціалу зазначених установ.

П'ятий напрям – це формування та управління портфелем цінних паперів, придбаних НФУ на фондовому ринку, що має забезпечити надходження грошових коштів у результаті фінансового інвестування.

Зазначені напрями управління спрямовані на фактори різного походження, які мають певний вплив на процеси формування і нарощування інвестиційного потенціалу НФУ (рис. 4).

При цьому об'єктами управління стають як фактори, які стримують процеси формування і нарощування інвестиційного потенціалу, де мінімізується або усувається їхній негативний вплив, так і фактори, які сприяють зазначеним процесам, шляхом підсилення їхнього позитивного впливу.

Основні зусилля управлінських функцій мають бути спрямовані на ті фактори внутрішнього та зовнішнього походження, які забезпечують як процес залучення інвестиційного капіталу і формування фінансових ресурсів, так і ефективну реалізацію інвестиційного потенціалу шляхом інвестування розвитку підприємств реального сектора економіки.

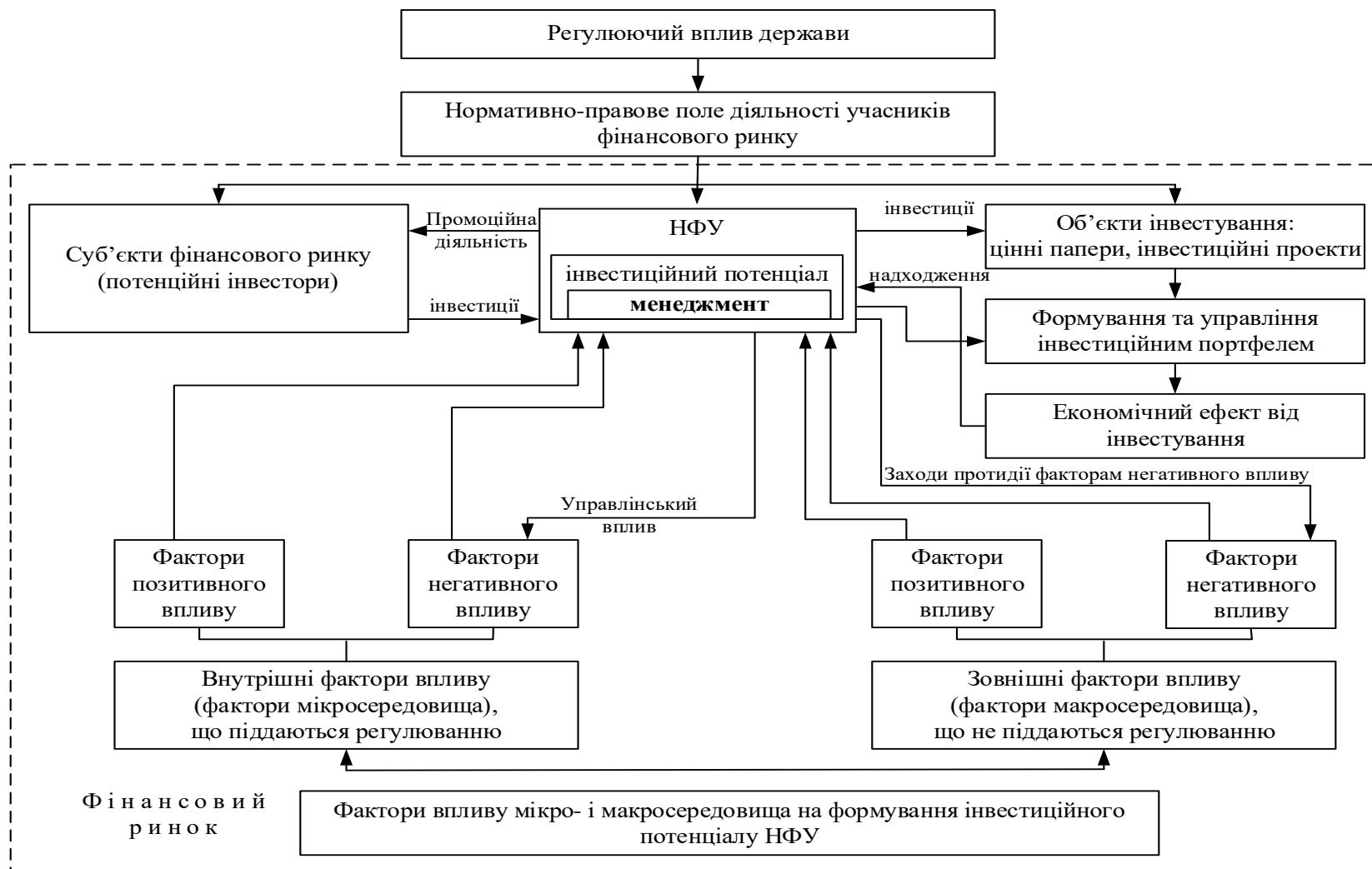

Рис. 4. Схема управління процесами формування і нарощування інвестиційного потенціалу НФУ
 Джерело: розроблено авторами.

Висновки та пропозиції. На сьогодні інвестиційний потенціал НФУ внаслідок обмеженості фінансових ресурсів не є вагомим засобом інвестування розвитку підприємств реального сектору економіки і потребує розробки відповідних дієвих заходів щодо його формування і нарощування.

Формування та нарощування інвестиційного потенціалу НФУ потребує як державної підтримки в плані створення досконалого і стабільного законодавства у сфері інвестиційної діяльності, розробки зваженої інвестиційної політики, створення сприятливого інвестиційного клімату, так і з боку зазначених суб'єктів, які мають активізувати свою діяльність на фінансовому ринку щодо залучення грошових коштів та ефективного використання інвестиційного капіталу.

У процесі формування та нарощування інвестиційного потенціалу значної уваги потребують фактори впливу макро- і мікросередовища, які стають об'єктами управління з боку менеджменту НФУ. При цьому управлінські зусилля головним чином мають бути зосереджені на управлінні факторами, які визначають результативність процесів накопичення фінансових ресурсів і реалізації інвестиційного потенціалу в реальному секторі економіки.

Список використаних джерел

1. Андріанов Ю. Сутність поняття «інвестиційний потенціал машинобудівного підприємства» і фактори, які на нього впливають / Ю. Андріанов // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2008. – № 23. – С. 3-7.
2. Бударна В. О. Правові засоби формування інвестиційного потенціалу України / В. О. Бударна // Економічна теорія та право. – 2017. – № 3. – С. 120-131.
3. Гайдай Г. Г. Інвестиційний потенціал як основа формування комплексу стратегічних інвестиційних рішень / Г. Г. Гайдай // Економіка та управління на транспорті. – 2018. – Вип. 6. – С. 106-112.
4. Дубина М. В. Проблеми активізації формування та залучення інвестицій у розвиток національної економіки / М. В. Дубина, Д. С. Пілевич // Науковий Вісник: фінанси, банки, інвестиції. – 2014. – № 1 (26). – С. 94-101.
5. Дубина М. В. Застосування системного підходу до дослідження ринку фінансових послуг / М. В. Дубина // Проблеми економіки. – 2016. – № 3. – С. 261-266.
6. Жук П. В. Інвестиційний потенціал територіальних громад: суть поняття та питання управління / П. В. Жук, З. О. Сірик. // Регіональна економіка. – 2017. – № 2. – С. 16-22.
7. Зудова І. Ю. Особливості формування чинників інвестиційного потенціалу підприємства / І. Ю. Зудова, А. В. Щиголева // Економіка і суспільство. – 2018. – № 19. – С. 403-408.
8. Копельчук В. П. Механізм покращення інвестиційного потенціалу підприємств легкої промисловості / В. П. Копельчук // Вісник Хмельницького національного університету. – 2019. – № 2. – С. 88-90.
9. Кукош М. С. Концепція формування інвестиційного потенціалу регіону / М. С. Кукош // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2018. – Вип. 19(2). – С. 66-70.
10. Лапин Е. В. Оценка экономического потенциала предприятия и механизм ее реализации / Е. В. Лапин // Вісник Сумського державного університету. – 2004. – № 9(68). – С. 109-123.
11. Леонов С. В. Інвестиційний потенціал банківської системи: теоретичні основи формування та оцінки з позиції системного підходу / С. В. Леонов // Розвиток фінансових методів державного управління національною економікою : зб. наук. праць. – 2009. – Вип. 127. – С. 280-289.

12. Лимич Ю. В. Структурно-функціональні ознаки механізмів формування та використання інноваційно-інвестиційного потенціалу економічного розвитку / Ю. В. Лимич // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2015. – Вип. 12. – С. 54-57.

13. Нечитайло У. П. Інвестиційний потенціал та інвестиційний клімат: особливості формування та співвідношення / У. П. Нечитайло // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2011. – Вип. 2 (32). – С. 97-103.

References

1. Andrianov, Yu. (2008). Sutnist poniattia «investytsiyni potentsial mashynobudivnoho pidpriemstva» i faktory, yaki na noho vplyvaiut [The essence of the concept of “investment potential of a machine-building enterprise” and the factors affecting it]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu “Lvivska politekhnikha” – Bulletin of the National University “Lviv Polytechnic”*, 23, 3-7.

2. Budarna, V.O. (2017). Pravovi zasoby formuvannya investytsiynoho potentsialu Ukrainy [Legal means of formation of investment potential of Ukraine]. *Ekonomichna teoriia ta pravo – Economic theory and law*, 3, 120-131.

3. Haidai, H.H. (2018). Investytsiyni potentsial yak osnova formuvannya kompleksu stratehichnykh investytsiynykh rishen [Investment potential as a basis for the formation of a complex of strategic investment decisions]. *Ekonomika ta upravlinnia na transporti – Economics and Transport Management*, 6, 106-112.

4. Dubyna, M.V., Pilevych, D.S. (2014). Problemy aktyvizatsii formuvannya ta zaluchennia investytsii u rozvytok natsionalnoi ekonomiky [Problems on activation of the formation and attraction of investments in the national economy development]. *Naukovyi Visnyk: finansy, banky, investytsii – Scientific Bulletin: finance, banks, investments*, 1(26), 94-101.

5. Dubyna, M.V. (2016). Zastosuvannya systemnoho pidkhodu do doslidzhennia rynku finansovykh posluh [Application of the System Approach to Financial Services Market Research]. *Problemy ekonomiky – Problems of economics*, 3, 261-266.

6. Zhuk, P.V., Siryk, Z.O. (2017). Investytsiyniy potentsial terytorialnykh ghromad: sutj ponjattja ta pytannja upravlinnja [Investment potential of territorial communities: the essence of the concept and issues of management]. *Rehionalna ekonomika – Regional economy*, 2, 16-22.

7. Zudova, I.Yu., Shchigoleva, A.V. (2018). Osoblyvosti formuvannya chynnykiv investytsiynoho potentsialu pidpriemstva [Peculiarities of the formation of factors of the enterprise's investment potential]. *Ekonomika i suspilstvo – Economy and society*, 19, 403-408.

8. Kopelchuk, V. (2019). Mekhanizm pokrashchennia investytsiynoho potentsialu pidpriemstv lehkoï promyslovosti [Mechanism of improving the investment potential of light industry enterprises]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Bulletin of Khmelnytsky National University*, 2, 88-90.

9. Kukosh, M.S. (2018). Kontseptsiya formuvannya investytsiynoho potentsialu rehionu. [The concept of formation of investment potential of the region]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*, 19(2), 66-70.

10. Lapyn, E.V. (2004). Otsenka ekonomycheskoho potentsyala predpriatyia y mekhanyzm ee realizatsyy [Assessment of the economic potential of the enterprise and the mechanism for its implementation]. *Visnyk Sumskoho derzhavnoho universytetu – Visnyk of Sumy State University*, 9(68), 109-123.

11. Lieonov, S.V. (2009). Investytsiyni potentsial bankivskoi systemy: teoretychni osnovy formuvannya ta otsinky z pozytsii systemnoho pidkhodu [Investment potential of the banking system: theoretical foundations of formation and evaluation from the position of a systemic approach]. *Rozvytok finansovykh metodiv derzhavnoho upravlinnia natsionalnoiu ekonomikoiu – Development of financial methods of state management of the national economy*, 127, 280-289.

12. Lymych, Yu.V. (2015). Strukturno-funktsionalni oznaky mekhanizmiv formuvannya ta vykorystannia innovatsiino-investytsiynoho potentsialu ekonomichnoho rozvytku [Structural and functional features of the mechanisms of formation and use of innovation and investment

potential of economic development]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University*, 12, 54-57.

13. Nechitaylo, U.P. (2011). Investytsiyni potentsial ta investytsiyni klimat: osoblyvosti formuvannia ta spivvidnoshennia [Investment potential and investment climate: features of formation and ratio]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu – Scientific Bulletin of Uzhhorod University*, 2(32), 97-103.

Отримано 25.11.2022

UDC 330.322.5:336.73]:338.1(477)

Valerii Ilchuk

Doctor of Economics, Professor, Professor of Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: ivp5@ukr.net. **ORCID:** <http://orcid.org/0000-0003-4844-1326>

ResearcherID: [F-4864-2016](https://orcid.org/0000-0003-4844-1326)

Tetiana Shpomer

PhD in Economics, Senior Lecturer of Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: tanya_shpomer@ukr.net. **ORCID:** <http://orcid.org/0000-0001-6680-5889>.

ResearcherID: [L-9323-2015](https://orcid.org/0000-0001-6680-5889)

Andrii Shpomer

PhD student of the Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: 6248747@gmail.com

INVESTMENT POTENTIAL OF NON-BANKING FINANCIAL INSTITUTIONS IN THE SYSTEM OF ENSURING SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY

The peculiarities of the investment potential of non-banking financial institutions (NFI) are determined, its structure and factors of the macro- and microenvironment that affect its formation and growth are considered. It is noted that, under the conditions of effective functioning and development, NFI can form sufficient investment potential to take a proper place among providers of investment capital in the real sector of the national economy. The role of the state in the development of NFI, in creating favorable operating conditions for all subjects of the financial market in order to activate the processes of attraction and accumulation of financial resources to meet the demand for investments by economic subjects, is defined. The components of resource provision of the investment potential of NFI are considered and analyzed, and effective ways of filling them were determined. The considered factors that affect the rate of formation and growth of the investment potential of NFI show that it is necessary to strengthen the management functions of the management system in the directions that determine the effectiveness of the functioning of these institutions. A functional scheme for managing the processes of forming and increasing the investment potential of the NFI is proposed, which determines the directions of managerial influence to increase the efficiency of the specified processes.

Key words: investment potential; non-bank financial institutions; financial market; investments; influencing factors.

Fig.: 4. References: 13.